

STEM – PREFERENCE PREZIDENTSKÝCH KANDIDÁTŮ ZÁŘÍ 2012

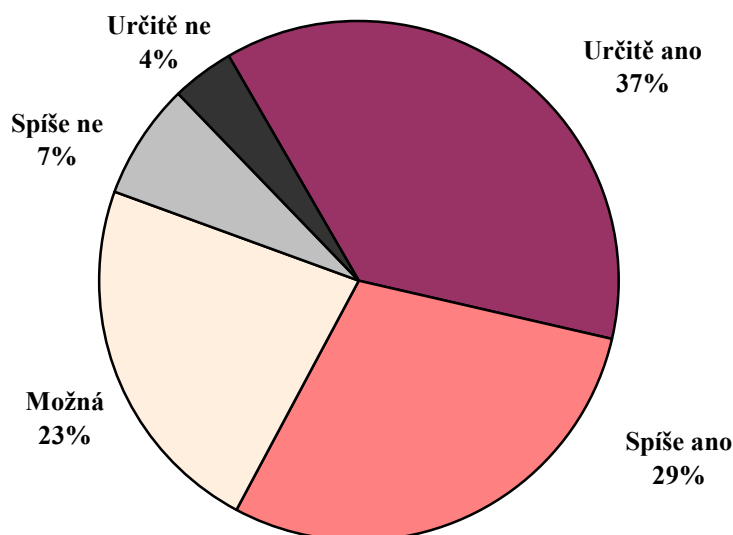
Velká většina české veřejnosti vyjadřuje zájem zúčastnit se volby prezidenta republiky, jen minimum občanů svou účast přímo vylučuje. Začátkem září, před začátkem hlavní prezidentské kampaně, má nejlepší vyhlídky Jan Fischer, což potvrzují výsledky i jiných průzkumů. Výzkum STEM blíže prozkoumává také obecnou přijatelnost kandidátů. Poté, co se Jan Švejnar rozhodl nekandidovat, za favorizovaným Fischerem s odstupy následují v pořadí Miloš Zeman, Jiří Dienstbier, Karel Schwarzenberg a Přemysl Sobotka.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 29. srpna – 5. září 2012. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1205 respondentů.

1. VOLEBNÍ ÚČAST

Historicky první přímá volba prezidenta je očekávána s velkým zájmem veřejnosti. Data za září napovídají, že účast v prezidentských volbách by mohla být i více než dvoutřetinová. Pouze desetina dotázaných účast odmítá.

„Zúčastníte se přímých voleb prezidenta republiky?“

Pramen: STEM, Trendy 2012/9, 1205 respondentů

Do zářijového výzkumu STEM byly zařazeny osobnosti, které do konce srpna veřejně oznámily svoji kandidaturu na prezidenta republiky anebo v tu dobu kandidaturu zvažovaly.

2. PŘIJATELNOST KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Základním ukazatelem pro posouzení vyhlídek jednotlivých kandidátů je míra jejich celkové přijatelnosti. Přijatelnost zjišťujeme jednotlivě pro každého kandidáta zvlášť, což je výhodou oproti výběru preferovaného kandidáta ze seznamu, kde vždy záleží na výčtu předložených osobností.¹ Výsledky v následující tabulce jasně ukazují, že kandidáty lze rozdělit podle přijatelnosti do tří skupin. V první, nejpřijatelnější skupině byli v září Fischer, Švejnar, Zeman a Dienstbier, ve druhé „průměrné“ skupině skórují Dlouhý, Schwarzenberg, Sobotka, Fischerová, Bobošíková a Roithová, ve skupině „outsiderů“ byli v září Franz, Samková a Jakl.

PŘIJATELNOST KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Procentuální podíl souhrnu odpovědí „*Určitě ano*“ + „*Spíše ano*“ + „*Možná*“ a podíl lidí, kteří kandidáta neznají

	Kandidát(ka)	Září 2012	Nezná
1.	Jan Fischer (nezávislý)	74	1
2.	Jan Švejnar (nezávislý)	60	3
3.	Miloš Zeman (SPOZ)	51	1
4.	Jiří Dienstbier (ČSSD)	46	3
5.	Vladimír Dlouhý (nezávislý)	26	10
6.	Karel Schwarzenberg (TOP 09)	25	1
7.	Přemysl Sobotka (ODS)	25	4
8.	Táňa Fischerová (nezávislá)	23	15
9.	Jana Bobošíková (Suverenita)	21	3
10.	Zuzana Roithová (KDU-ČSL)	16	14
11.	Vladimír Franz (nezávislý)	11	27
12.	Klára Samková (nezávislá)	10	30
13.	Ladislav Jakl (SSO)	7	34

Pramen: STEM, Trendy 2012/9, 1205 respondentů

¹ **Znění otázky:** „*Postupně Vám budu číst jména osobností, o kterých se v médiích nejčastěji hovoří jako o možných kandidátech na funkci příštího prezidenta republiky. Pro orientaci u každého uvedu také stranickou příslušnost. Řekněte mi, prosím, podle KARTY, zda byste v prezidentských volbách byl(a) ochoten/ochotna dát právě tomuto kandidátovi, kandidátce svůj hlas.*“

1. *Určitě ano*, 2. *Spíše ano*, 3. *Možná*, 4. *Spíše ne*, 5. *Určitě ne*, 6. *Kandidáta nezná*, 7. *Neví*
Ukazatel přijatelnosti je tvořen součtem prvních třech variant odpovědí.

3. VOLEBNÍ POTENCIÁL KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Další ukazatel, volební potenciál kandidátů, není odvozen z baterie otázek jako předchozí ukazatel, ale je kombinací dvou jednoduchých dotazů.² STEM se ptá, koho by lidé z předloženého výčtu kandidátů aktuálně volili v prvním kole a komu by dali hlas v druhém kole prezidentské volby, pokud by nepostoupil kandidát, kterému chtěli dát hlas v kole prvním. Volební potenciál konstruujeme jako součet procentuálních podílů pro kandidáta z obou dotazů. Samozřejmě tu záleží na předloženém výčtu osobností. Zářijový potenciál je ještě včetně Jana Švejnara.

Volební potenciál shrnuje následující tabulka. Na rozdíl od ukazatele přijatelnosti zde vidíme stupňovité uspořádání. Z dnes známých kandidátů vedoucí trojici potenciálu tvoří Fischer, Zeman, Dienstbier.

VOLEBNÍ POTENCIÁL KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA

Součet procentuálních podílů u jednotlivých kandidátů pro obě kola prezidentských voleb *

Kandidát(ka)	Září 2012
Jan Fischer (nezávislý)	47
Jan Švejnar (nezávislý)	29
Miloš Zeman (SPOZ)	28
Jiří Dienstbier (ČSSD)	18
Karel Schwarzenberg (TOP 09)	10
Přemysl Sobotka (ODS)	8
Vladimír Dlouhý (nezávislý)	6
Jana Bobošíková (Suverenita)	5
Táňa Fischerová (nezávislá)	5
Vladimír Franz (nezávislý)	3
Zuzana Roithová (KDU-ČSL)	3
Klára Samková (nezávislá)	2
Ladislav Jakl (SSO)	1

Pramen: STEM, Trendy 2012/9, 1205 respondentů

² Znění otázek:

- „*Jména vybraných prezidentských kandidátů Vám teď předložím společně na KARTĚ. Kdyby se první kolo prezidentské volby konalo již dnes, kterému z nich byste dal(a) svůj hlas?*“
- „*A pokud by Váš kandidát nepostoupil do druhého kola, kterému jinému z uchazečů na KARTĚ byste v druhém kole prezidentské volby případně dal(a) svůj hlas?*“

4. PREFERENCE KANDIDÁTŮ NA PREZIDENTA PRO PRVNÍ KOLO

Jak jsme již uvedli, začátkem září měli ve výzkumu STEM dotázaní lidé možnost vybrat z předložených osobností kandidáta, kterému by v současné době dali svůj hlas v prvním kole prezidentské volby. Následující tabulka uvádí osobnosti, které dosáhly minimálně tříprocentní podpory. V tomto zobrazení je v měsíci září 2012 náskok Jana Fischera velmi výrazný.

„Jména vybraných prezidentských kandidátů Vám teď předložím společně na KARTĚ. Kdyby se první kolo prezidentské volby konalo již dnes, kterému z nich byste dal(a) svůj hlas?“

Kandidát(ka)	%
Jan Fischer (nezávislý)	30
Miloš Zeman (SPOZ)	15
Jan Švejnar (nezávislý)	12
Jiří Dienstbier (ČSSD)	9
Karel Schwarzenberg (TOP 09)	6
Přemysl Sobotka (ODS)	4
Zbývající kandidáti celkem	10
Neví	9
Nezúčastnil(a) by se, odmítl(a) odpověď	5

Pramen: STEM, Trendy 2012/9, 1205 respondentů